

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de
Eucharistia, de Pœnitentia, de Extrema-Vnctione, de Ordine & de
Matrimonio

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

§. IV. Conditio requisita ex parte Dei,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77185](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77185)

here debemus; per elemosynam quidem bona fortuna; per jejunium verò allasve macerationes, quæ nomine jejuniis comprehenduntur, bona corporis. Ad secundum verò, quia tria illa bonorum operum genera, tres peccatorum radices in nobis extirpant; oratio quidem quæ nos & omnia nostra Deo subicimus, comprimit superbiam, jejunium concupiscentiam carnis, & elemosyna oculorum concupiscentiam, seu avaritiam.

§. IV.

Conditio requisita ex parte Dei.

26. **D**ico quartò, ut opus sit satisfactorium, ex parte Dei requiri acceptationem, seu voluntatem remittendi reatum poenæ, intuitu talis operis.

Colligitur ex Tridentino sess. 14. cap. 8. ubi ait satisfactiones nostras non habere vim ullam, nisi per Christum, à quo Patri offeruntur, & per illum acceptantur à Patre. Et cap. 9. dicit maximum esse divini erga nos amoris argumentum, quod nostras satisfactiones acceptet, idque ad divinæ munificentiae largitatem refert.

27. Ratio etiam suffragatur; cum enim poenæ assumptæ in satisfactionem poenæ temporalis peccatis remissis desinit, multæ leviores sunt, & alterius rationis à poenis purgatorii, justà lege debitis, non tenetur Deus ex justitia illas acceptare; præsertim quia ut absolutus dominus pluribus aliis titulis opera nostra satisfactoria posset exigere: unde ut illa nobis profint ad satisfaciendum pro poenis purgatorii, requiritur divina acceptatio, seu voluntas remittendi illas poenas intuitu talium operum.

Confirmatur primò: Judex non tenetur acceptare poenam sibi ipsi à reo impositam, sed potest eam non obstante illum punire poenis à se vel à lege constitutis. Ergo multò magis Deus.

28. Confirmatur secundò: Animæ existentes in purgatorio exercent plures actus contritionis & charitatis, non minùs de se aptos ad satisfaciendum, quàm qui à nobis in hac vita eliciuntur, & tamen re ipsa non satisfaciunt: Atqui hujus rei nulla alia ratio assignari potest, nisi quia tales actus in hunc finem non acceptantur à Deo, qui tempus satisfaciendi & merendi ad spatium hujus vite limitavit. Ergo ut opus sit satisfactorium, requiritur acceptatio ex parte Dei, seu voluntas remittendi reatum poenæ, intuitu talis operis. Ex quo fit quod poenalibus operibus satisfaciunt, infallibiliter consequantur remissionem poenæ ordinariæ per se correspondentis peccatis, non tamen poenæ extraordinariæ, quam Deus interdum decernit in ultionem & punitionem peccati; ut patet in Davide, qui licet valde probabiliter exhibuerit aliquid æquale poenæ temporali restandi ex peccatis adulterii, homicidii, & superbiam, sibi remissis, voluit tamen Deus infligere ipsi omnes illas poenas quas per Prophetam suum ipsi denuntiaverat; quia nimirum opera ejus satisfactoria, pro illarum poenarum remissione non acceptaverat, sed eas ad terrorem & exemplum aliorum ipsi infligere decreverat. Si verò interdum obtineatur remissio vel commutatio hujus poenæ extraordinariæ, ut varia Scripturæ exempla demonstrant, id non fit per modum satisfactionis, sed per modum impetrationis & meriti de congruo.

ARTICULUS III.

Virum satisfactio sit vera pars Sacramenti poenitentiae, & quem effectum causet ex opere operato?

§. I.

Duplici conclusione utraque diffinitio resolvitur.

Dico primò, satisfactio Sacramentalis pars, non essentialis, sed integralis dicitur Sacramenti poenitentiae.

Prima pars est certa de fide, ac definita in Tridentino, in decreto unionis, ubi sic dicitur: *Quod est Sacramentum poenitentiae, caput quoque materia sunt actus poenitentiae, qui in tria dividuntur partes, quarum prima est cordis contritio, secunda est oris confessio, tertia est satisfactio pro peccatis.* Et d. Thomas 3. p. qu. 90. art. 2. ubi sic dicitur: *Alio modo fit recompensatio offensæ in poenitentia, & in vindictiva justitia: nam in vindictiva fit satisfactio recompensatio secundum arbitrium iudicis, non secundum voluntatem offendentis vel ipsius. Sicut poenitentia fit recompensatio offensæ secundum voluntatem peccantis, & secundum arbitrium Dei, in quo peccatur, quia hic non queritur sola retributio aequalitatis justitiæ (sicut in justitia vindictiva) sed magis reconciliatio amicitie, quod fit dum offeratur recompensatio secundum voluntatem ipsius qui offendit.* Sic igitur requiritur ex parte poenitentis, primò quidem voluntas recompensandi, qui fit per contritionem; secundò quod se subiaciat auctoritati sacerdotis loci Dei, quod fit in confessione; tertio quod recompenset secundum arbitrium iudicis Dei, quod fit in satisfactione, & ideo contritio, confessio, & satisfactio, ponuntur partes poenitentiae. Ex quo probata manet prima pars conclusionis, quæ assertit, satisfactionem esse partem Sacramenti poenitentiae.

Quod verò non sit pars illius essentialis, id duntaxat integralis, patet. Tum quia punctum non est de essentia, sed tantum de integritate dicitur, & veluti complementum ejus extrinsecum. Tum etiam, quia satisfactio supponit Sacramentum jam perfectum & completum essentialiter, quia supponit gratiam, quæ est effectus Sacramenti, productam; quod non convenit confessioni & contritioni, & ideo sunt partes essentialis hujus Sacramenti, non verò satisfactio. Ad id quod, si satisfactio esset pars essentialis hujus Sacramenti, sequeretur quod moribundus, omni sensu destitutus, esset incapax Sacramenti poenitentiae, cum nullam satisfactionem impleri posset; quod est contra communem sensum & præceptum Ecclesiæ.

Dico secundò, satisfactionem Sacramentalem triplicem ex opere operato habere effectum, nempe remissionem poenæ temporalis, ex peccatis jam condonatis relicta, auxilia quædam supernaturalia ad faciùs præcavenda peccata in futurum, & augmentum gratiæ habitualis.

Prima & secunda pars hujus conclusionis admittuntur ab omnibus Theologis, & patet ex eo quod Sacramenta novæ legis id efficiunt ex opere operato quod significant; ex Tridentino sess. 6. art. 1. satisfactio Sacramentalis significat po-